

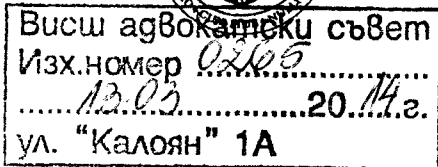

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

София, ул. „Цар Калоян” № 1-а, тел. 986-28-61, 987-55-13,

факс: 987-65-14, e-mail: VASarch@bitex.com

ДО ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
ГРАЖДАНСКАТА КОЛЕГИЯ И
ТЪРГОВСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
ПРЕДСТАВЛЯВАН ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
РАЛИЦА БОСИЛКОВА НЕГЕНЦОВА

ПО ТЪЛКУВАТЕЛНО ДЕЛО № 2 / 2014 г.

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

По инициатива на заместник-председателя на Върховния касационен съд и ръководител на Гражданската колегия е направено предложение ОСГКТК да постанови тълкувателно решение по следния въпрос:

Обусловено ли е по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК висящото гражданско дело, спорът по което е пряко свързан с приложението

наподзаконов нормативен акт, от административното дело, образувано по оспорване на същия с искане да бъде обявен за нищожен или отменен.

В предоставения ни срок от името на Висшия адвокатски съвет поставям на вниманието Ви нашето становище по така формулирания въпрос:

Не е налице връзка на преюдициалност по смисъла на чл. 229, ал.1, т. 4 ГПК.

При подзаконовите нормативни актове намира приложение разпоредбата на чл. 195 от АПК, като съгласно ал. 1 „подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в сила на съдебното решение“, а според ал. 2 „правните последици, възникнали от подзаконов нормативен акт, който е обявен за нищожен или е отменен като унищожаем, се уреждат служебно от компетентния орган в срок не по-дълъг от три месеца от влизането в сила на съдебното решение.“

И в двата случая – отмяната или прогласената нищожност нямат обратно във времето действие. Дори и в случая на прогласена нищожност на административния акт, законодателят е предвидил 3-месечин срок, в който да се валидират от административния орган правните последици от прогласения за нищожен акт (или част от него). Доколкото с подзаконовите нормативни актове се уреждат обществени отношения в продължение на години, то е логично с оглед стабилността в тези обществени отношения, нищожността на акта да не влече отпадане или преуреждане на породените права/задължения със задна дата, а да ги запази. Административният орган е овластеният от закона орган да уреди служебно правните последици от обявения за нищожен или отменен административен акт. Следователно съдът не урежда тези отношения. В тази връзка няма основание съдът да спира гражданското производство.

Отделен е въпросът, че страните в гражданското производство в повечето случаи не са страни в административното производство по оспорване на административния акт. Те фактически могат и да не знаят за съществуването му, за да се позоват на висящия процес (дори и на влязлото в сила решение на административния съд). Вярно е, че съгласно чл. 302 от ГПК влязлото в сила решение на административен съд е задължително за гражданския съд, но това не означава необходимост от спиране на гражданското производство, още повече, че докато тече гражданското дело, административният орган може да е уредил в законоустановения 3-месечен срок последиците от прогласения за нищожен акт.

При отмяната на административен акт като незаконосъобразен – действието е винаги от момента на влизане на съдебното решение в сила, т.е. занапред, поради което спиране на гражданското производство, свързано с приложението на акта преди тази дата (т.е. в период, в който актът е валиден) е безпредметно. Не може да се обуслови необходимост от спиране на гражданското дело и с аргумент, че съгласно чл. 168, от АПК „(1) Съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146” и че „(2) Съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.“ Дори съдът да прогласи нищожност на акта, без да има искане за това, е налице хипотезата, разгледана по-горе, което не води до необходимост от спиране на гражданското дело.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

РАЛИЦА НЕГЕИЦОВА

